

تصاویری از نامه‌نگاری در دوران دفاع مقدس

۴ مهر ۱۴۰۰ ساعت ۱۲:۱۲

اگر به نامه و یادداشت‌هایی که شهدا، رزمندگان و آزادگان در جبهه یا اردوگاه اسارت نوشته‌اند نگاهی داشته باشیم، بی‌شک متوجه می‌شویم این نامه‌ها و دست‌نکاشته‌ها در حقیقت منظومه‌های حماسی، عرفانی و عاشقانه‌هایی به شمار می‌آیند که از نظر تاریخی هویت ملی و داری ارزش معنوی بسیاری هستند.

هرگاه در کشوری جنگی رخ می‌دهد تمام ابعاد و ظرفیت‌های موجود در داخل کشور متوجه این گنش ناخوشایند می‌شود. جنگ ناگهان تمام شئون انسانی و رفتارهای جامعه را در خود ذوب می‌کند و بار دیگر به شکل جدیدی آن را به کالبد جامعه عرضه خواهد کرد. یکی از این شئون در کنار مبارزه و پیکار با دشمن که از ارزش بسیار بالایی برخوردار است «نامه‌نگاری» جنگ است. به نوعی واژه‌هایی که در آن لحظه‌های حساس و پرتنش بر سفیدی کاغذ نامه نقش می‌بندد عصاره تنهایی و مائده روحانی رزمندگانی است که می‌خواهند خبر سلامتی یا واگویی‌های دلتنگی خود را به خانواده، دوستان و آشنایان خود هدیه دهند.

هرچند در دوران هشت سال دفاع مقدس این موضوع همانند دیگر ابعاد جنگ تحمیلی امری عادی تلقی می‌شد. اما اکنون با گذشت بیش از دو دهه از پایان جنگ تحمیلی، بر اثر خوانش این نامه‌ها و یادداشت‌ها به بسیاری از خانواده‌ها مخصوصاً آنهایی که در جبهه حضور داشتند حس نوستالژیک القا می‌شود. اینکه در دوران هشت سال دفاع مقدس نامه‌های رزمندگانی که در جبهه و مناطق عملیاتی حضور داشتند چگونه به دست خانواده آنها می‌رسید؛ باید برای جوانان و نسل بعد از جنگ تحمیلی دارای جذابیت خاصی باشد.

ISNA

PHOTO: RECEIVED

چرا که در آن زمان علم و تکنولوژی آنقدر پیشرفت نکرده بود که در چشم بر هم زدنی بتوانند با بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی، ارسال پیامک یا نگارش ایمیل جویای حال عزیزانشان شوند. آنچه در مورد این دست نوشته‌ها که در شرایطی مانند چند دقیقه قبل از عملیات، هنگام غروب آفتاب یا در اردوگاه اسارت با هماهنگی صلیب سرخ به نگارش درآمده است به اعتبار مکان، شرایط و لحظه‌ای که در آن قرار داشتند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به این صورت که می‌توان هر بخش از آن‌ها را از جنبه‌های مختلف: دینی، اجتماعی، اقتصادی و هنری مورد تحقیق و پژوهش قرار داد چون در بکرترین حالت روحی نوشته و خلق شده‌اند.

درباره اینکه دست نگاشته‌های شهدا، رزمندگان و آزادگان چگونه و در چه کاغذ و پاکت نامه، یا صندوق پستی به دست خانواده‌هایشان می‌رسید باید گفت: ظاهراً در دو یا سه سال آغازین جنگ نامه‌ها و دست نگاشته‌هایی ارسالی رزمندگان از سوی جبهه بر روی هر ورقی یا پاکتی که رزمندگان تهیه می‌کردند نوشته شده و از طریق پست ارسال می‌شد. از سال ۱۳۶۲ به بعد پاکت‌های «پست جواب قبول» که در آن صفحه‌ای برای نگارش متن نامه به چشم می‌خورد نوشته می‌شد. این پاکت‌ها در طرح و شکل‌های مختلف بین رزمندگان توزیع می‌شد و رغبت نگارش نامه را برای رزمندگان فراهم می‌کرد. پاکت‌ها معمولاً از سوی واحد تبلیغات یا پشتیبانی جنگ و گاه از سوی مؤسسات خیریه و انجمن‌های صنفی در اختیار رزمندگان قرار می‌گرفت.

بدست رسید و در روز یکشنبه در راه سر پشت بودم و در همین آغاز همه عملیات فصر
 دو - بدست رسید جناب خورشید لنگر. باران دوست عزیزم آرزای آب و همدارم می توان خود را به باش
 جناب جناب خورشید و خورشید و خورشید سر به فلک کشیده سر میزنند مثل آنکه زیاد مزاحمت کنم
 دیگر مزاحمت را کم می کند همین دستخاستم که چه که گفتند می باشم بسیار خوشامد و درست دارم که مدام
 با شما گفتگو کنم مدام مرا برابر ملی بشمارید - من منتهی بدان - شما ایما افضل حقین در عمل و

بدروز - حقه تمام عمل و کعبه دوستان در آستانان الکفوم به بر عودم بدست دیدار

ارادتمند شما
 محمد رضا زامانی خلعت لا بارک
 محمد رضا زامانی
 محمد رضا زامانی

دوست دارم شمع باشم در دل شما بسوزم
 روشن بمانم به جوی و خردم شما بسوزم

فراموشم ملن هرگز
 فراموشتم فراموش کرد

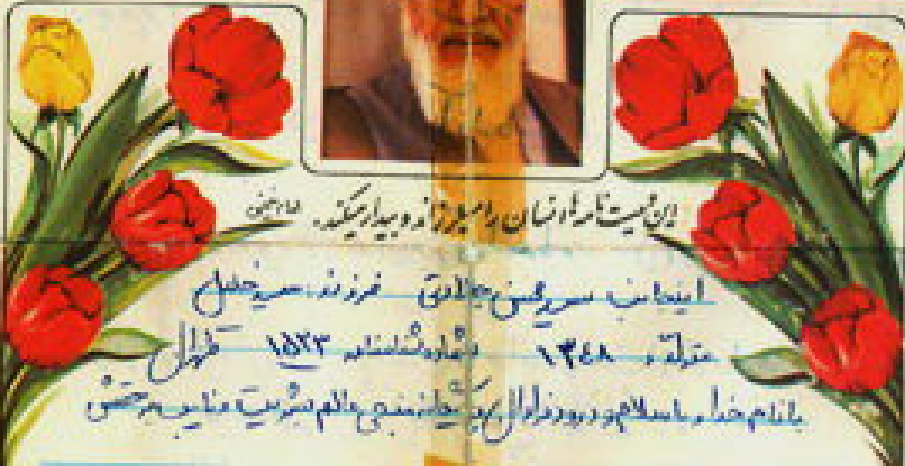
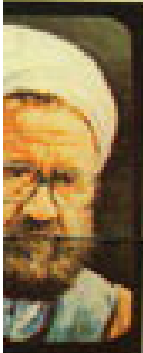
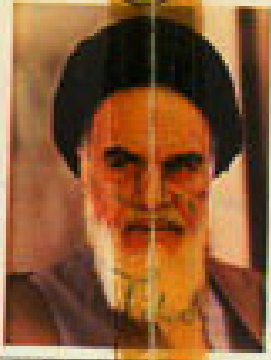
نام را درست در ساعات اولیه عملیات فصر دو نوشته
 قبل از آن خواندن نام مدتها

تاریخ
 ۶۶/۳/۱۳

معمولا تصاویر حضرت امام(ره)، حرم امام حسین(ع)، قدس شریف، ادوات جنگی، گل یا تصاویر رزمندگان و حتی کلمات قصار امام و احادیث بر روی آنها چاپ شده بود. همچنین در مواردی هم آرم سپاه، ارتش و جهاد سازندگی هم زینت بخش پاک‌های نامه بود. صندوق‌های پستی موجود در جبهه نیز عموماً جعبه‌های خالی مهمات بود که روی آنها کلمه «post» نوشته شده بود. رزمندگان می‌توانستند روزانه یا چند روز یک بار نامه‌های خود را به درون این صندوق‌ها بیندازند و آنها را به واحد تعاون یا پشتیبانی جنگ بسپارند تا خانواده‌ها را از چشم انتظاری درآورند .

اولیا... هرگز بصورت شهادت
از خدا اطلب میکند . آید شهادت

تلاش اسلامی مادر تمام پرویزش سالها
لاخوان شهادت میطلبید . شهادت را از پیشانی

این است که انسان را میسر از خود بیدار میکند .

اینست سرور حسن مجتهدی فرزند حسن خطیب

متولد ۱۳۶۸ - ۱۳۸۳ شمسنه ۱۳۸۳ قمری

بنام خدا و اسلام و رسول خدا و ائمه اطهار علیهم السلام بشارت میآید به حسن

حضرت امام خمینی و باسلام و در روز فراوان به اهل بیت علیهم السلام
از صغر تا بزرگی و از آنکه علی بن حسین و از آنکه علی بن ابی طالب
خونین خردمند تا سواد عالی و علم فراوان و از آنکه علی بن ابی طالب
مظلوم را در نظر می آورند و سواد عالی و علم فراوان
اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

مظلوم را در نظر می آورند و سواد عالی و علم فراوان

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

اللهم صل علی محمد و آل محمد و علی بن محمد و آل علی بن محمد

با مراجعه به نامه و دست‌نگاشته‌های شهدا، رزمندگان و اسرا متوجه می‌شویم که مخاطب خاص رزمندگان در سطر اول نامه‌هایشان امام خمینی (ره) و شهدا هستند. پس از آن معمولاً والدین و همسر و در بخش‌های دیگر نامه برادر یا خواهرانشان هستند. معمولاً توصیه‌هایی مانند: «امام را تنها نگذارید»، «خواهرم حجابت را حفظ کن»، و... در این نامه‌ها بیشتر از هر چیز دیگری به چشم می‌خورد.

کربلا

سپاه محمد

چنانیک

سیریه

کربلا - نماز روزی - نماز روزی - نماز روزی

نماز روزی - نماز روزی - نماز روزی

تدفینات ایچ پایگاه
شهید مصطفی خمینی
مجید جامع دساروی

فرستاده

۲۴۸۱۵ - ۱۹۴

۳۳۷

منطقه جنگی

منبع: ایسنا

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۷۳۲/مقدس-دفاء-دوران-نگاری-نامه-تصاویری>